

[Morten Lange.]

indhold, og derfor må man naturligvis udtrykke sig en lille smule skematisk. Hvis man undersøger dem, vil man i hovedsagen med enkelte undtagelser komme til det resultat, som planlægningsrådet har fremlagt, nemlig at en HF-eksamen må bedømmes som ca. af samme værdi for et universitetsstudium som en studentereksamen, der ikke er alt for godt tilpasset. Men det er såmænd meget muligt, det vil vise sig at være anderledes. Det kan slå ud til mange sider, og jeg tror, det vil vise sig, når vi først kommer i gang med at kunne bedømme HF på en mere fornuftig måde, nemlig på baggrund af dem, der har gennemgået eksamen, at vi alle må tage vore erfaringer op til ny vurdering.

Det andet spørgsmål, som er kommet meget ind i debatten her i sidste runde, er spørgsmålet om adgangen til den højere uddannelse, hvor jeg krævede grydeklare studenter, for nu at gentage min bemærkning, og andre, bl. a. hr. Sigsgaard, sagde, at den sag klares jo nok let med tillægsprøver. Det er en forbrydelse mod disse studenter, som man lokker ind, idet man siger: kære venner, her har i en studieplan; den har vi lavet efter folk, der kommer med en veltilpasset eksamen. I kan gå efter den, hvis I har lyst, og så kan I, da I åbenbart mangler lidt forudsætninger på en række felter, på toppen heraf få lov til at supplere med en række tillægsprøver, stadig væk i samme tempo som de andre studenter. Dette er et næsten umenneskeligt krav. Vi stiller det i øjeblikket, men det er ikke ret fornuftigt. Det må dog være klart, at de, der har en studentereksamen, som af den ene eller anden grund ikke lægger lige op til det studium, de vælger, har et handicap, og det giver vi så tillægsprøver for, men de får derigennem et dobbelt handicap; de skal nemlig ved siden af det sædvanlige pensum også klare tillægsprøverne.

Det er derfor, jeg tror, vi simpelt hen må ind på andre måder at sluse folk ind på, som ikke har den bedst mulige forberedelse — og jeg synes, de skal ind, mange af dem. De kommer tit med nogle meget stærke motiver til, at de netop vil studere det, som de måske ikke har lagt op til ved deres tidligere eksamen. Men det skal ske på en ordentlig og fornuftig måde, og dér tror jeg altså på et langsommere indslusningsforløb,

hvor de kan tage nogle af deres supplerende uddannelser f. eks. ved at plukke noget mere HF-stof, hvilket er en af mulighederne — der findes andre — og eventuelt plukke det uden for de højere læreanstalters rammer, hvor det kan plukkes forholdsvis billigt, men hvor det skal passes ind med de meget stramme studieplaner, som vi efterhånden mere eller mindre frivilligt bliver tvunget til at tage på universiteterne, og som er studieplaner for folk, der er meget hårdt engageret i lige nøjagtig det studium og, om jeg så må sige, er strømlinjede til det.

Det var den ene side af sagen. Det andet spørgsmål, som jeg tror, at ministeren må begynde at overveje meget alvorligt, er et spørgsmål, som er ubehageligt, og som vi alle tager i munden med lede og vederstyggelse. Nu, hvor vi diskuterer spørgsmålet om nye uddannelsers adgangsret og -mulighed til den højere uddannelse, rejser det sig virkelig endnu en gang afgørende: bliver vi ikke nødt til at foretage en vis sortering ved porten? Den er besværlig, vi kender dårligt nok kriterierne, vi ved dårligt nok, hvordan det skal gøres, men jeg tror, vi bliver nødt til at bede undervisningsministeren overveje endnu en gang, om man kan stopfodre en organisme som vor højere uddannelse, som i lange tider har været holdt hårdt med bevillinger — det begynder at lysne med bevillinger, men det tager nu tid at bygge huse og uddanne lærere. Jeg er bange for, at vi virkelig, samtidig med at vi diskuterer, hvordan vi skal bringe nye grupper ind, også bliver nødt til at se på, om der ikke var nogle enkelte stykker, som vi, også inden de begynder, kunne give et godt råd, nemlig: kære venner, jeres chancer for at få noget ud af det er ret små. Det kunne ske, I skulle spekulere på noget andet. Det hedder adgangsbegrænsning i sin stramme form. Jeg vil gerne have det oversat til: kan vi finde vej til at give folk et godt råd, så de ikke begynder på noget, hvor de kuldsejler, så har vi gjort dem en tjeneste, og det kunne jo ske, at det var ulejligheden værd at se, om vi kunne finde metoder til det.

Sigsgaard: Lad mig først sige, at det ikke i dag har været det væsentlige for mig, hvilken form for indslusning eller tillægsprøver, eller hvad vi nu vil kalde det, der